

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 849/2021
02.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Биљане Синановић, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и др., због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Слободана Грбића, поднетом против правноснажних решења Апелационог суда у Новом Саду Кж1 723/19 од 21.04.2021. године и Кж2 773/21 од 02.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 02.09.2021. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Слободана Грбића, као основан, па се **УКИДА** правноснажно решење Апелационог суда у Новом Саду Кж1 723/19 од 21.04.2021. године и правноснажно решење Апелационог суда у Новом Саду Кж2 773/21 од 02.06.2021. године, у одбијајућем делу (став 1.) и предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Новом Саду Кж1 723/19 од 21.04.2021. године одбијен је као неоснован захтев за накнаду трошкова кривичног поступка, адвоката Слободана Грбића.

Решењем Апелационог суда у Новом Саду Кж2 773/21 од 02.06.2021. године у ставу првом одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА изјављена против првостепеног решења, док је у другом ставу усвојен захтев за накнаду трошкова другостепеног кривичног поступка па је адвокату Слободану Грбићу досуђен износ од 45.000,00 динара, за предузету процесну радњу – састав жалбе на решење о трошковима кривичног поступка. Истим решењем, у ставу трећем, наложено је рачуноводству Апелационог суда у Новом Саду да браниоцу окривљених АА и др., адвокату Слободану Грбићу, на име награде за састав жалбе на првостепено решење исплати износ од 45.000,00 динара, на начин ближе означен у изреци решења.

Против наведених правноснажних решења - и то против првостепеног решења у целисти, а против другостепеног решења у одбијајућем делу (став 1.), захтев за заштиту законитости, благовремено је поднео бранилац окривљених АА, ББ и ВВ, адвокат Слободан Грбић због повреде кривичног закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 261. - 267. ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и преиначи правноснажна решења или само другостепено решење у побијаном делу и обавезе Апелациони суд у Новом Саду на исплату тражених трошкова кривичног поступка или да иста или само другостепено решење, укине у побијаном делу и предмет врати на поновно одлучивање Апелационом суду у Новом Саду и да обавезе тај суд на исплату трошкова састава захтева за заштиту законитости у износу од 180.000,00 динара.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Слободана Грбића, је основан.

По оцени Врховног касационог суда основано бранилац окривљених у поднетом захтеву указује да је побијаним првостепеним решењем и другостепеним решењем у делу којим је одбијена жалба браниоца окривљеног АА изјављена против првостепеног решења (став 1.) учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе чланова 261. став 2. тачка 7) и 265. став 1. ЗКП.

Из списка предмета произилази да су пресудом Вишег суда у Сремској Митровици К бр. 99/18 од 12.04.2019. године, поред осталих, окривљени АА, ББ и ВВ оглашени кривим због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 30. Кривичног законика и осуђени на казне затвора у трајању од по 10 месеци, које ће се према окривљенима извршити у просторијама у којима станују, без примене електронског надзора и обавезани су на плаћање трошкова кривичног поступка и судског паушала, која пресуда је, усвајањем, поред осталих и жалбе бранилаца ових окривљених преиначена пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 723/19 од 08.10.2019. године, у делу одлуке о кривичној санкцији и окривљени АА, ББ и ВВ су због кривичног дела за које су првостепеном пресудом оглашени кривим, осуђени на казне затвора у трајању од по 8 месеци, које ће се према окривљенима извршити у просторијама у којима станују, без примене електронског надзора.

Надаље, из списка произилази, да су пресудом Врховног касационог суда Кзз 40/2020 од 18.02.2020. године, поред осталог, усвојени као основани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ па су преиначене правноснажне пресуде

Вишег суда у Сремској Митровици К бр. 99/18 од 12.04.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 723/19 од 08.10.2019. године, и ови окривљени, поред осталих, су на основу одредбе члана 423. тачка 1) ЗКП ослобођени од оптужбе да су извршили кривично дело злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 30. Кривичног законика и истовремено је одређено да трошкови кривичног поступка ових окривљених падају на терет буџетских средстава суда. Након тога, окривљени су преко браниоца - адвоката Слободана Грбића дана 12.02.2021. године, Апелационом суду у Новом Саду, као суду правног лека, поднели захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 248.500,00 динара, у којем су опредељени трошкови који се односе на награду и нужне издатке браниоца, везано за присуство седници већа другостепеног суда, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка, Апелациони суд у Новом Саду је побијаним првостепеним решењем исти одбио као неоснован, налазећи да у конкретном случају нису испуњени услови за исплату истих, сходно члану 262. став 2. ЗКП, јер бранилац окривљених, захтев за накнаду трошкова кривичног поступка није поставио уз жалбу, одговор на жалбу нити на јавној седници, већ је трошковник поднео након више од годину дана од дана када је јавна седница одржана.

Другостепено веће Апелационог суда у Новом Саду је, одлучујући о жалби окривљених изјављеној против првостепеног решења, побијаним другостепеним решењем, у ставу првом одбило жалбу као неосновану, налазећи да, правилно окривљенима првостепеним решењем, нису досуђени трошкови кривичног поступка насталих пред судом правног лека, са образложењем да је од суштинског значаја да се захтев за накнаду трошкова поступка који се односи на присуство седници већа другостепеног суда, поднесе најкасније до закључења седнице већа, да би се о њему могло одлучити.

Одредбом члана 261. ЗКП прописани су појам и врста трошкова, те је, одредбом члана 261. став 1. тачка 7) између осталог, прописано да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, а ставом 2. тачка 7) члана 261. ЗКП је прописано да трошкови кривичног поступка обухватају, између осталих, награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да су у конкретном случају, нижестепени судови поступили противно одредбама Законика о кривичном поступку и донели одлуку супротну пресуди Врховног касационог суда Кзз 40/2020 од

18.02.2020. године, којом су окривљени АА, ББ и ВВ ослобођени од оптужбе да су извршили кривично дело злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 30. Кривичног законика и којом је одређено да трошкови кривичног поступка ових окривљених падају на терет буџетских средстава суда. Пресуда Врховног касационог суда је правни основ из кога произилази право окривљених на накнаду трошкова целокупног кривичног поступка, а истовремено значи и обавезу за нижестепене судове да одреде висину трошкова и наложе њихову исплату, иако окривљени и браниоци нису истицали захтеве за исплату трошкова за сваку радњу предузету у кривичном поступку који је тој одлуци претходио.

Према томе, правноснажним решењем Апелационог суда у Новом Саду Кж1 723/19 од 21.04.2021. године и правноснажним решењем Апелационог суда у Новом Саду Кж2 773/21 од 02.06.2021. године, у одбијајућем делу (став 1.), учињена је повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП иста укинуо, те списе предмета вратио првостепеном суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди.

У поновном поступку суд ће приликом одлучивања имати у виду све примедбе из ове пресуде, те ће поступити у складу са одредбама Законика о кривичном поступку и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, а при томе имајући у виду одлуку Уставног суда Републике Србије ГУз 134/2019 од 04.02.2021. године објављену у Службеном Гласнику Републике Србије број 27 од 24.03.2021. године којом је на основу члана 168. став 3. Устава престала да важи одредба члана 262. став 2. Законика о кривичном поступку у делу који гласи: „подаци о висини трошкова и захтева за њихову накнаду могу се поднети најкасније у року од једне године од дана правноснажности пресуде или решења из става 1. овог члана“, даном објављивања исте одлуке у Службеном Гласнику Републике Србије, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Драгомир Милојевић, с.р.